

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET**

Odsjek za sociologiju

PREDMET: **Sociološke metode** (2006./2007.)

STUDENTICA: Goran Knežević

**ANKETOMANIJA U SOCIOLOŠKIM ISTRAŽIVANJIMA
(metodološki esej)**

recenzentice: prof. dr. Anči Leburić (Filozofski fakultet u Splitu)

Marija Lončar, asistentica (Filozofski fakultet u Splitu)

Esej je recenziran 5.09.2007. i postavljen na službenoj web stranici Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta u Splitu (www.ffst.hr/dokumenti/izdavastvo/studentski/sociologija/index.htm)

Razvojem statistike kao dominantne znanstvene discipline u društvenim znanostima i objašnjavanju određenih procesa u društvenim znanostima sociolozi su dobili puno. Dobili su jedan „čvrsti“ znanstveni pristup kojim mogu velike grupacije podataka povezati u cjelinu i iz njih „izvući“ određene zaključke, veze, zakonitosti, korelacije... Današnja sociologija definitivno je opravdala svoj povijesni naziv „najopćenitije znanosti o društvu“, jer danas se i najpreciznije varijable mogu pouzdano ispitati statističkim metodama i dovesti u suodnos.

No, možda u toj silnoj masi statističkih metoda zaboravljamo ono Millsovo pravilo koje govori o tome da je sociološka imaginacija upravo to što nas čini dijelom jedne velike obitelji društvenih znanosti. Sociologija je u svojim počecima bila pretežno teorijska znanost i mogli bismo reći kako su sve velike ideje Webera, Comtea, Spencera, Durkheima i ostalih, aktualne još i danas. Proučavajući društvenu stvarnost, sociologija je razvijala odgovarajuće metode pomoću kojih je mogla „potpuno“ znanstveno pristupiti objašnjenju nekih krucijalnih društvenih pitanja i problema.

Anketa kao metoda u sociologiji obilježila je prošlo stoljeće, stoljeće njenoga punoga procvata u vidu povećavanja razine znanstvenosti. Ova metoda je više zastupljena u američkoj sociologiji, te je najzaslužnija za njen puni procvat i približavanje nekada dominantnijoj britanskoj sociološkoj školi. Za razliku od svojih američkih kolega, britanski sociolozi nisu u

tako velikoj mjeri preuzeli anketu, što je bitno utjecalo na daljnji razvoj ove dvije najpoznatije sociološke škole.

Jesu li nova anketna istraživanja potrebna? Teško je pitanje s obzirom na ogromnu raspoloživu količinu podataka, koji su već prikupljeni od strane države i drugih sociologa u prijašnjim sociološkim istraživanjima. Problem je taj što ti „sirovi“ podaci nisu u potpunosti analizirani i podosta novih otkrića moguće je napraviti uz pomoć njih. Mislim da su nam usprkos tome potrebna precizna anketna istraživanja uz pomoć kojih bismo što bolje povezali te podatke sa tematikom našega istraživanja. Smatram da bismo na taj način postigli veću konzistentnost i osigurali bazu podataka koja bi bila univerzalna, poput prvih socioloških teorija Webera i Comtea.

Dakle, anketa kao metoda u sociologiji je veoma važna i dominantna, ali po mom mišljenju ne treba s njom ići u pozitivističku krajnost i zanemariti metode poput promatranja i intervjua koje zajedno sa anketom mogu u određenim istraživačkim situacijama pružiti adekvatniju sliku o zadanom problemu, te profilirati rješenje koje možemo zapisati statističkim znakovljem i na taj način izvući maksimum iz naših podataka.

No, iako je anketa dovela sociologiju pred vrata egzaktnih znanosti, ipak su sociolozi ti koji trebaju ta vrata otvoriti i pri tome imati na umu korektiv Millsa (1959) i Cicourela (1964), kako ne bismo poklekli pred prvom od bezbroj zamki koje nas vrebaju na tom nimalo laganom putu.

Hoćemo uspjeti doći do cilja, vidjet ćemo... Ali, ja se na tom putu planiram usmjeravati sociološkom imaginacijom kako ne bih izgubio kompas.